

Trondheim Eiendom
Postboks 2399 Sluppen
7045 TRONDHEIM

Trondheim, 18.06.2018

Deres ref.:
18011115 Randi Lile

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2018/2219

Saksbehandler:
Stoltenberg, Kirvil Elise

Tildeling av tilskudd - Nidarvoll som ZEN pilot

Det vises til deres søknad om tilskudd av 13.02.2018 med referansenummer 18S204CE. Det er søkt om et tilskudd på kr 250 000. Miljødirektoratet gir med dette et tilsagn om senere utbetaling av tilskudd på kr 250 000. Tiltaket som gis tilsagn om tilskudd er "Nidarvoll som ZEN pilot".

Beskrivelse av tiltaket:

"Nidarvoll er et historisk sentrum, og ligger sentralt i bydelen Sluppen med nærhet til dagligvarebutikker. For å oppnå størst mulig klimagevinster i området ønsker vi å vurdere prosjektene på Nidarvoll under ett. Nidarvoll skole, hall og rehabiliteringssenteret planlegges ferdigstilt i 2022. Sunnland skole planlegges ferdigstilt rundt 2024. Investeringene er til sammen rundt 1,4 mrd. Flere offentlige tjenestetilbud barnehager og butikker ligger i tilknytning til området.. Økt aktivitet vil kunne skape større mulighet for sambruk av arealer, samt legge til rette for økt aktivitet gjennom hele døgnet.

Sluppen som utbyggingsområdet er en del av ligger samtidig innenfor det som er avsatt som et mulig pilotområde for FME ZEN (Zero Emission Neighbourhood in Smart Cities, forskningscenter ledet av NTNU og SINTEF, <http://fmezen.com/>). ZEN-definisjonen er i et høringsnotat definert til å være sju kategorier, hvor hver kategori vil ha et sett med nøkkelindikatorer (KPI) og / eller vurderingskriterier: energi, effekt, utslipp, økonomisk bærekraft, transport, stedskvaliteter, innovasjon.

Målet for utredningen er å se på hvilke tiltak som gir størst utslippsreduksjon for denne typen utbygging, og ut fra dette utarbeide en strategi for definisjon av systemgrense for Nidarvollområdet. Målet er også at vi på bakgrunn av denne utredningen sammen med en energisystemutredning skal få klarlagt ambisjonsnivå for videre arbeid som piloter innenfor et ZEN område.

Utslipp fra materialer over byggenes livsløp: Belyse klimagassbesparelser ved innovativ bruk av tre. I forhold til hva? Hva skal gjøres i forhold til hva som vanligvis gjøres på denne typen bygg? Vurdere muligheten som å beregne utslipp også på tekniske anlegg.

Avhending- ombygging: Skole og helsebygg gjennomgår større rehabiliteringer eller rives før levetiden nås. Kan vi planlegge for framtidig gjenbruk av bygningselementer og ombygging med lite

ressurser. Hva vil det utgjøre av utslippsbesparelser dersom bygningelementer kan benyttes over flere "livsløp?"

Utslipp fra transport: Skole og idrettshall, men spesielt helsesenteret vil ha mye tilknyttet transport, innenfor egne tjenesteområder, personbiltrafikk, varetransport og besøkende. Omfang og vurdering av tiltak for å redusere transportbehovet for en slik type bygg. Beregninger og registreringer.

Gjøre beregninger på hvor mye utslipp fra byggeplass utgjør. På Nidarvoll ønsker vi å jobbe videre med å få kunnskap og oversikt over hvor store utslippsbesparelser som er mulig og hvilke tiltak som gir størst effekt. "

BAKGRUNN

Miljødirektoratet mottok 355 søknader til tilskuddsordningen "Klimasats - støtte til klimasatsing i kommunene" i 2018. Søknadene hadde et samlet søknadsbeløp på totalt 318 millioner kroner. Formålet med ordningen er å bidra til reduksjon av klimagasser og omstilling til lavutslippssamfunnet. Miljødirektoratet har vurdert søknadene i henhold til tildelingskriteriene og prioriteringskriteriene. Ved prioritering av søknadene har vi vektlagt:

- Potensial for utslippsreduksjon.
- Grad av innovasjon i omstilling til lavutslippssamfunnet.
- Overføringsverdi og spredingspotensial.
- Realistisk budsjett for kostnader, og plan for gjennomføring og framdrift.
- Ambisjoner for klimagassreduksjon utover minimumskrav i lover og forskrifter.
- Andre effekter av tiltaket, positive og negative.
- At tiltaket ikke er berettiget støtte fra andre statlige ordninger.

Miljødirektoratet har fått areal- og transportplanleggingssøknader for til sammen 16 millioner kroner. Vi har prioritert å støtte planarbeider som vi vurderer at har potensiale for klimagassreduksjon gjennom god arealplanlegging. Videre har vi lagt vekt på at det tas klimahensyn utover det en kan forvente av vanlig, god arealplanlegging. God timing i forhold til annen utvikling i kommunen teller også positivt. Vi har også lagt vekt på at søknadene skal bidra til å øke kompetansen om klimavennlig arealplanlegging internt i kommunen.

MILJØDIREKTORATETS VURDERING AV SØKNADEN

Trondheim kommune søker støtte for å undersøke hvilke tiltak som gir størst utslippsreduksjon i Sluppen-området der det skal gjennomføres store byggearbeider til en samlet verdi av ca 1,4 milliarder fram til 2025. Denne utredningen sammen med en energisystemutredning, skal gi grunnlag for å avklare ambisjonsnivå for videre arbeid som piloter innenfor et ZEN område. Viktige temaer er forlenget levetid for bygg og bygningelementer, transportbehov generert av byggene og mulige transportreduserende tiltak, og utslipp fra byggeplassene. Utredningen skal se flere bygg og tjenestetilbud i sammenheng, noe Miljødirektoratet vurderer som positivt. Prosjektet kan bli eksempel på hva som kan oppnås av utslippsreduksjoner gjennom samling av flere offentlige tjenestetilbud. Prosjektet kan også belyse hvordan et avgrenset prosjektområde med større investeringsprosjekter kan settes inn i en større sammenheng og bidra til klimagassreduksjon. Fylkesmannen anbefaler søknaden.

Når det gjelder utslipp fra byggeplassene oppfordrer Miljødirektoratet til å se på muligheter for langsiktig omstilling i maskinparken på byggeplassen. Det vil i stor grad si utslippsfrie løsninger på el og hydrogen, og avansert biodrivstoff som biogass. Bruk av biodiesel på eksisterende maskiner kan gi store, direkte utslippskutt på den aktuelle byggeplassen, men det bidrar ikke til varig omstilling til lavutslippssamfunnet.

Kommunen vil søke om konseptutredningsstøtte fra Enova på tema energi og datateknologi for utredning av byggene pluss hus/ nullenergi. Miljødirektoratet vurderer at det ikke er overlapp mellom evt konseptutredningsstøtte og Klimasats-støtte i dette prosjektet.

Miljødirektoratet støtter arbeidet med inntil 50% av kostnadene til ekstra fagkompetanse, koordinering og workshop, begrenset oppad til kr 250 000.

RAPPORTERING OG UTBETALING

Rapportering skjer i elektronisk søknadssenter. Logg på med samme bruker som leverte søknaden. Det er mulig å legge inn rapport så snart regnskapet er klart, selv om dette er før rapporteringsfristen.

Som del av rapporteringen ber vi om å få tilsendt utredninger, eller lenke til disse.

Egeninnsats som omfatter kommunal arbeidstid kan regnskapsføres med inntil kr 500 kr/time, og skal framkomme av regnskapet. Fakturaer og timelister skal ikke vedlegges. Regnskapet skal være bekreftet av økonomisjef eller tilsvarende, kommunerevisjon eller ekstern revisor.

Utbetaling skjer senere, på grunnlag av innsendte rapporter og bekreftet regnskap.

AKSEPT

Frist for å akseptere tilbudet er 1. september 2018. Tilbudet aksepteres i søknadssenteret. Logg inn med samme bruker som leverte søknaden.

Lykke til med arbeidet!

Denne avgjørelsen er ikke et enkeltvedtak og kan dermed ikke påklages, jmfør forvaltningsloven § 2 første ledd bokstav a og b, jmfør fjerde ledd.

Følgende rapportering er en forutsetning for tilsagnet om tilskudd:

Leveres	Beskrivelse	Frist
Sluttrapport	Rapportering i henhold til kravene beskrevet i brevet	01.08.2019

Beløpet vil utbetales innenfor følgende plan:

Planlagt utbetalt	Beskrivelse	Beløp
201910	Utbetaling av tilskudd	250 000

Tilsagnet er gyldig til 15.10.2019. Dersom rapportering som vist over ikke overholdes, bortfaller tilsagnet om tilskudd, og tilsagnsbeløpet vil da omdisponeres til andre formål.

Dersom forutsetningene for gjennomføring av tiltaket endres vesentlig eller bortfaller (teknisk/faglig, økonomisk eller framdriftsmessig), skal Miljødirektoratet underrettes umiddelbart.

Det gjøres oppmerksom på at Miljødirektoratet og/eller Riksrevisjonen med hjemmel i bevilgningsreglementet kan iverksette kontroll av om tilskuddet er benyttet i samsvar med forutsetningene.

Vi gjør videre oppmerksom på at Miljødirektoratet helt eller delvis kan kreve et eventuelt utbetalt tilskudd tilbakebetalt dersom midlene ikke brukes i henhold til forutsetningene eller at forutsetningene for tilsagnet bortfaller.

Regnskapsbilag knyttet til gjennomføringen av tiltaket skal oppbevares i minst 10 år, eller i henhold til regnskapsloven, dersom din virksomhet er underlagt denne.

Hilsen
Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Herdis Laupsa
seksjonsleder

Kirvil Stoltenberg
prosjektleder

Tenk miljø - velg digital postkasse fra e-Boks eller Digipost på www.norge.no.

Kopi:
Fylkesmannen i Trøndelag